

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

For at hindre grov udnyttelse af ulovlig udenlandsk arbejdskraft indeholder lovforslaget forslag om skærpelse af straffniveauet for ulovlig beskæftigelse af udlændinge, jf. afsnit 2. Lovforslaget indeholder endvidere forslag om ændringer af udlændingeloven som følge af Danmarks indtræden i det praktiske Schengen-samarbejde, jf. afsnit 3. For at sikre et midlertidigt forsørgelsesgrundlag for den enkelte udlænding, indtil den pågældende udsendes eller meddeles opholdstilladelse, indeholder lovforslaget endvidere forslag om præcisering af Udlændingestyrelsens og politiets underholdsforpligtelse, jf. afsnit 4. Endelig indeholder lovforslaget – bl.a. med henblik på at sikre en mere smidig udlændingeadministration – en række andre forslag til ændringer af udlændingeloven, lov om midlertidig opholdstilladelse til visse personer fra det tidligere Jugoslavien m.v. (jugoslaverloven) og straffeloven, jf. afsnit 5.-12.

2. Skærpelse af straffniveauet for ulovlig beskæftigelse af udlændinge

2.1. Baggrunden for forslaget

Hensigten med den foreslåede lovændring er at skærpe straffniveauet for arbejdsgiveren for overtrædelse af udlændingelovens regler om ulovlig beskæftigelse af udlændinge. Efter de gældende regler i udlændingelovens § 59, stk. 2, straffes den, som beskæftiger en udlænding uden fornøden arbejdstilladelse eller i strid med de for en arbejdstilladelse fastsatte betingelser, med bøde, hæfte eller fængsel indtil 6 måneder.

Efter Rigsadvokatens bødekatolog fra 1991 er den vejledende bødesats for overtrædelse af udlændingelovens § 59, stk. 2, 600 kr. pr. beskæftiget udlænding, stigende med 250 kr. pr. påbegyndt måned ud over den første måned. Ifølge oplysninger fra Rigsadvokaten er sanktionen for overtrædelse af udlændingelovens § 59, stk. 2, i praksis normalt bødestraf. Der har

i 1997 og 1998 været behandlet ca. 80 sager om overtrædelse af udlændingelovens § 59, stk. 2. Mange af sagerne er afgjort ved bødeforlæg. Taksterne i Rigsadvokatens bødekatolog følges i meget vid udstrækning. Der er alene sket konfiskation af fortjenesten efter straffelovens regler herom i to af de ovennævnte 80 sager.

Det nuværende straffniveau har vist sig ikke at have tilstrækkelig præventiv virkning i forhold til den betydelige økonomiske fordel, arbejdsgiveren kan opnå ved grov udnyttelse af ulovlig udenlandsk arbejdskraft. Der kan f.eks. være tale om beskæftigelse af visumfri udlændinge fra Østeuropa, ofte til en løn under den overenskomstmæssige mindsteløn, der ikke opgives til skattevæsenet. Strafsanktionen bør af præventive grunde fastlægges under hensyntagen hertil, ligesom det bør være udgangspunktet, at en opnået fortjeneste eller besparelse konfiskeres efter straffelovens regler herom.

2.2. Forhøjelse af strafferammen

Med henblik på at understrege, at der bør ses med større alvor på ulovlig beskæftigelse af udlændinge og den udnyttelse af udenlandsk arbejdskraft, der herved finder sted, foreslås der en fordobling af strafferammen fra 6 måneders til 1 års fængsel, jf. den ved lovforslagets § 1, nr. 58, foreslåede bestemmelse i § 59, stk. 2. Det tilsigtes med fordoblingen, at der i det omfang, sagen bør afgøres med bøde og ikke med frihedsstraf, sker en væsentlig skærpelse af det bødeniveau, der hidtil har været fulgt i praksis.

2.3. Skærpelse omstændigheder ved strafudmålingen

Er der ved en forsætlig eller groft uagtksom ulovlig beskæftigelse af udlændinge opnået eller tilsigtet opnået en økonomisk fordel, skal dette betragtes som en skærpelse omstændighed ved strafudmålingen, jf. den ved lovforslagets § 1, nr. 59, foreslåede bestemmelse i § 59, stk. 3. I disse situationer bør skærpelsen af bødeniveauet i det omfang, sagen bør afgøres med bøde og ikke med frihedsstraf, være ganske betydelig. Bøderne for overtrædelse af udlændingelovens regler